

ДИСТАНЦІЙНІ АНТИМАГІЧНІ ГРАФИ ЯК МОДЕЛІ НЕПОВНИХ КРУГОВИХ ТУРНІРІВ

Семенюта Марина¹, Петренюк Дмитро²

¹Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету

²Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України

Анотація

Розглянуто задачу планування чесного неповного кругового турніру, яка є еквівалентною задачі побудови регулярного врівноваженого дистанційного d -антимагічного графа. Авторами застосовано дві стратегії побудови врівноважених дистанційних d -антимагічних графів.

Abstract

We consider the problem of fair incomplete round-robin tournament planning, which is equivalent to the problem of regular balanced distance d -antimagic graph construction. Two different strategies of constructing balanced distance d -antimagic graphs are used.

Вступ

Вважається, що засновником теорії розміток графів є А. Роса, який в 1967 році запропонував 4 типи розміток при розв'язанні проблем теорії розкладів графів. Але передумовами її виникнення і розвитку послужили наступні практичні задачі: «мінімізація безладу» в створенні кодів для цифрових комп'ютерів; оптимальне планування радіоантен для сканування видимих областей небосхилів; кодування радарних імпульсів в радіолокації; побудова кодів для наведення реактивних снарядів. Наприклад, проблема ефективної системи адресації зводиться до задачі знаходження напів-граціозної розмітки, а реберно-магічна тотальна розмітка забезпечує додаткову інформацію про адресу посилення. Ця проблема, піднята ще в 1978 році в роботі [1], залишається актуальною в сучасних умовах. Системний огляд по розмітках оновлюється кожні два роки в електронному журналі Д. Галліана [2]. Дана доповідь присвячена задачі планування неповних кругових турнірів, для розв'язання якої авторами роботи [3] запропоновано дистанційні магічні і антимагічні розмітки.

Основний результат

Будемо розглядати скінченні неорієнтовані графи без кратних ребер та петель.

Розмітки поділяються на вершинні, реберні та тотальні, в залежності від області відображення функції, яка їх задає. Далі мова йде про вершинні розмітки графа.

Вивчення врівноважених дистанційних антимагічних графів мотивовано плануванням неповних турнірів кругового типу з різними властивостями. Потреба в проведенні такого типу турнірів виникає при браку часу або коштів.

Розглянемо задачу планування чесного неповного кругового турніру з наступними властивостями: кожна команда грає з однаковим числом противників; складність турніру для кожної команди імітує складність повного кругового турніру.

Виконаємо ранжування n команд від 1 до n , в залежності від потужності кожної команди, скориставшись даними їх гри в минулому році. Таким чином, визначимо силу i -ої команди в турнірі з n противниками, як $s_n(i)=n+1-i$. Загальна сила противників i -ої команди в повному круговому турнірі буде дорівнювати $S_{n,n-1}^*(i)=(n+1)(n-2)/2+i$. Ці загальні сили утворюють зростаючу арифметичну прогресію.

Чесний неповний круговий турнір n команд з g турами $FIT(n,g)$ – це турнір, в якому кожна команда грає з g командами і загальна сила противників для i -ої команди дорівнює $S_{n,g}^*(i)=(n+1)(n-2)/2+i-c$ для кожного i та деякої сталої c . Позначимо $EIT(n,n-g-1)$

доповнення $FIT(n, g)$ до повного кругового турніру. $FIT(n, g)$ існує тоді і тільки тоді, коли існує $EIT(n, n-g-1)$.

Відомо, що задача знаходження $EIT(n, n-g-1)=EIT(n, r)$ еквівалентна задачі знаходження дистанційної магічної розмітки r -регулярного графа на n вершинах, а для доповнення $FIT(n, g)=FIT(n, n-r-1)$ – дистанційної антимагічної розмітки графа.

Дистанційною магічною розміткою графа $G=(V, E)$ порядку n називається бієкція $f: V(G) \rightarrow \{1, 2, \dots, n\}$, для якої існує натуральне число k таке, що для кожної вершини u і справедлива рівність $k = \sum_{v \in N(u)} f(v)$, де суму $\sum_{v \in N(u)} f(v)$ називають вагою вершини u і

позначають $w(u)$, а $N(u)$ – множина суміжності вершини u . Величина k називається *магічною сталою розмітки f* , а граф, що допускає таку розмітку f – *дистанційним магічним*.

Дистанційною d -антимагічною розміткою графа $G=(V, E)$ порядку n називається бієкція $\bar{f}: V(G) \rightarrow \{1, 2, \dots, n\}$, для якої існує така впорядкованість вершин G , що послідовність ваг $w(u_1), w(u_2), \dots, w(u_n)$ утворює арифметичну прогресію з різницею d . Коли $d=1$, $\bar{f}$ називають *дистанційною антимагічною розміткою*.

Очевидно, якщо граф G є дистанційним магічним, то його доповнення $\bar{G}$ буде дистанційним антимагічним.

Врівноваженою (впорядкованою) дистанційною d -антимагічною розміткою графа $G=(V, E)$ порядку n називається бієкція $\vec{f}: V(G) \rightarrow \{1, 2, \dots, n\}$ з властивістю, що $\vec{f}(u_i) = i$ та послідовність ваг $w(u_1), w(u_2), \dots, w(u_n)$ утворює зростаючу арифметичну прогресію з різницею d . Коли $d=1$, таку розмітку називають *врівноваженою дистанційною антимагічною (або врівноваженою)*.

Задача планування врівноважених неповних кругових турнірів еквівалентна задачі побудови регулярного врівноваженого дистанційного d -антимагічного графа.

В [3] сформульовано відкриту проблему, яка полягає в наступному: з'ясувати для якої пари (n, g) існує врівноважений турнір $HIT(n, g)$, тобто g -регулярний врівноважений дистанційний d -антимагічний граф порядку n . Іншим напрямком дослідження виступає задача існування врівноважених дистанційних d -антимагічних графів для $d > 1$.

Авторами даної роботи застосовано дві стратегії побудови врівноважених дистанційних d -антимагічних графів. Одна полягає в використанні рекурсивного методу, друга – в побудові g -регулярних врівноважених дистанційних d -антимагічних графів порядку n для конкретних значень g і n .

Список використаних джерел:

1. Bloom G. S., Golomb S. W. Numbered complete graphs, unusual rulers, and assorted applications / G. S. Bloom, S. W. Golomb // In Theory and Applications of Graphs, Lecture Notes in Math. – 1978. – № 642. – 53-65 p.
2. Gallian J. A. A dynamic survey of graph labeling / J. A. Gallian // The Electronic Journal of Combinatorics. – 2015. – 389 p.
3. Froncek D. Handicap distance antimagic graphs and incomplete tournaments / D. Froncek // AKCE Int. J. Graphs Comb. – 2013. – V.10, No 2. – 119-127 p.